

Malmö högskola
205 06 MALMÖ

Datum 2004-04-07
Dnr 32-2003-0285

Malmö högskolas årsredovisning 2003

Riksrevisionen har granskat Malmö högskolas (högskolans) årsredovisning, daterad 2004-02-19. Syftet har varit att bedöma om årsredovisningen och underliggande redovisning är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande samt om ledningens förvaltning följer tillämpliga föreskrifter och särskilda beslut. Riksrevisionen vill efter granskningen av årsredovisningen och avlämnandet av revisionsberättelse fästa styrelsens uppmärksamhet på nedanstående.

Granskningen har utförts i samarbete mellan revisorerna Karin Andersson, Britt Ljusnemo och Marie Örtengren.

Riksrevisionen önskar information senast 2004-05-07 med anledning av våra iakttagelser i denna rapport.

1. Sammanfattning

Högskolans ledning ansvarar för att verksamheten bedrivs effektivt och författningsenligt samt att regeringen får en tillförlitlig återrapportering enligt sin begäran.

Riksrevisionen bedömer att högskolan under år 2004 behöver vidta åtgärder för att höja kvaliteten på informationen i kommande delårsrapporter och årsredovisningar. Årsredovisningsprocessen behöver förbättras.

2. Vissa ekonomiadministrativa regler följs inte

Riksrevisionen har uppmärksammat flera områden inom det ekonomiadministrativa regelverket som inte följs av högskolan. Områdena redovisas nedan och mer utförligt i en separat revisionspromemoria.

2.1 Underlag till årsredovisningen saknas eller har brister

Enligt förordning (2000:606) om myndigheters bokföring (FBF) ska¹ myndigheter dokumentera årsredovisningens balansposter genom specificerade underlag.

Riksrevisionen bedömer att högskolans årsredovisningsdokumentation har brister. Vid granskningen saknades i stor utsträckning specifikationer till balansposter. I andra fall innehöll posterna mindre oförklarade differenser. Detta innebär att samtliga poster inte helt har kunnat verifieras av högskolan.

Högskolans dokumentation av balansposter innehåller visserligen specifikationer i form av saldo per konto och jämförelser med föregående år. Detta är dock inte tillräckligt enligt FBF:s krav på specifikationer till

¹ FBF § 20

årsredovisningen. Av specifikationerna krävs att kontonas sammansättning ska framgå. Specifikationerna syftar också till att värdering och avstämning av konton ska kunna verifieras samt till att säkerställa att det finns en obruten verifieringskedja till posterna i årsredovisningen. Avsaknaden av specifikationer innebär att detta inte kan styrkas.

Högskolans löpande redovisning är decentraliserad och sker i huvudsak på områdesnivå. Dokumentation till balansposter skall därför, enligt den gemensamma förvaltningen, finnas på områdesnivå. Riksrevisionen bedömer att om ekonomiadministrationen decentraliseras inom en myndighet, ställs högre krav på att uppföljning görs och att kvalitetssäkringsåtgärder vidtas av den centrala förvaltningen, om en årsredovisning av god kvalitet ska kunna upprättas.

Under granskningen har vi begärt in visst underlag från områdena. Vi har funnit att erhållet underlag i flera fall inte uppfyller ovanstående krav på dokumentation till årsbokslutet. Dokumentation tycks dessutom i något fall ha tagits fram först efter förfrågan från revisionen.

Rekommendation

Riksrevisionen rekommenderar högskolan att fortsättningsvis säkerställa att FBF:s krav på underlag till årsredovisningen kan efterlevas. För att uppnå detta mål kan en rad åtgärder behöva vidtas, såsom t.ex. att förbättra bokslutsinstruktionerna till områdena samt att tillse att dessa följs. Det material som upprättas av områdena bör på ett enkelt sätt kunna sammanställas till ett gemensamt underlag för hela myndighetens årsredovisning.

2.2 Patientavgifter hanteras och redovisas felaktigt

De patientavgifter som erläggs vid tandvårdscentralen för den tandvård som bedrivs av studenter i anslutning till tandläkarutbildningen, skall enligt regeringens beslut² inlevereras till statsverkets checkräkning (SCR) och gottgöras statsbudgeten genom redovisning mot inkomstitel.

Enligt anslagsförordningen (AnslF) ska³ avgifterna gottgöras statsbudgeten redan vid den tidpunkt när patienterna faktureras av myndigheten. Högskolan redovisar dock mot statsbudgeten först när inbetalning av medlen sker till SCR. Effekten av detta är sannolikt att ett för lågt belopp har redovisats mot statsbudgeten för år 2003, vilket i sin tur får effekten att balansposten *Avräkning med statsverket* redovisas med fel belopp.

Högskolan använder sitt räntekonto hos Riksgäldskontoret (RGK) för inbetalning av patientavgifter. Inkomster som inte disponeras av myndigheten ska⁴ istället föras direkt mot ett postgirokonto som är anslutet till SCR. Högskolan saknar f. n. ett sådant postgirokonto som är knutet till det icke räntebärande likvidflödet.

---

² Regeringsbeslut nr 55, U2002/4735/DK, 2002-12-19, s. 106 *Villkor för avgiftsintäkter som inte disponeras*

³ AnslF § 17

⁴ AnslF § 26

Samtliga behandlingar innefattar vård som utförs av såväl studenter som av lärare. Arvodet för den vård som utförs av lärare får disponeras av högskolan. Detta innebär vissa praktiska problem vid fakturering. Ersättning för de olika typerna av vård borde istället inbetalas till separata postgirokonton.

Rekommendation

Riksrevisionen rekommenderar högskolan att ändra redovisningsrutinerna för patientavgifter så att redovisning mot statsbudgeten sker vid rätt tillfälle. Vidare kan högskolan diskutera med regeringen om en lämplig lösning på det praktiska problemet att uppbördsintäkter ska hanteras skilt från intäkter som får disponeras av myndigheten i ett separat icke räntebelagt betalningsflöde. Utan dispens beslutad av regeringen, måste avgifter för tandvård som utförts av studenter hanteras i icke räntebärande likvidflöde.

3. Fel uppgifter angående ackumulerade överskott

3.1 Ackumulerat överskott i avgiftsbelagd verksamhet

Enligt regleringsbrev⁵ ska högskolan redovisa ackumulerat överskott i avgiftsbelagd verksamhet enligt kapitalförsörjningsförordningen⁶. I de fall det balanserade överskottet uppgår till mer än 10 % av omsättningen inom den avgiftsfinansierade verksamheten ska myndigheten lämna förslag till regeringen om hur överskottet ska disponeras. Högskolan har inte lämnat denna uppgift i årsredovisningen.

I årsredovisningen saknas uppgift om det ackumulerade överskottet beräknat i procent av den avgiftsbelagda verksamhetens omsättning. Läsaren måste själv göra denna beräkning, varför det inte tydligt framgår att högskolan omfattas av detta återrapporteringskrav. Redovisningen mot återrapporteringskravet är därmed otillräckligt p.g.a. att högskolan inte har lämnat förslag till regeringen hur överskottet ska disponeras.

Riksrevisionen beräknar det ackumulerade överskottet i den avgiftsfinansierade verksamheten till 21 % (16,8 mnkr). När omsättningen reduceras med intäkter av s.k. § 4-avgifter⁷, ökar relationen till 25,0 %.

Av tabell 7.2 i årsredovisningen kan utläsas att huvuddelen av överskottet härrör från den tid då vårdutbildningen bedrevs på uppdrag av landstinget.

Rekommendation

Riksrevisionen rekommenderar att högskolan snarast i enlighet med KapF 23 § tillskriver regeringen med förslag om hur hela det ackumulerade överskottet ska disponeras.

⁵ Regeringsbeslut nr 55, U2002/4735/DK, 2002-12-19, (s. 12, pkt 5, 2:a meningen)

⁶ Kapitalförsörjningsförordningen (1996:1188) 23 §.

⁷ Avgifter som tas ut med stöd av avgiftsförordningen (1992:191) 4 §.

3.2 Ackumulerat överskott i icke avgiftsbelagd verksamhet

Enligt regleringsbrev⁸ ska högskolan även redovisa ackumulerat resultat för icke avgiftsfinansierad verksamhet. Högskolan redogör i tabell 7.1 för myndighetskapitalet. Ackumulerat överskott anges där vara 69.026 tkr. Uppgiften avviker från uppgifterna i tabell 7.2, där totalt myndighetskapital för icke avgiftsfinansierad verksamhet redovisas med 94.482 tkr.

Högskolan har därför felaktigt redovisat ett ackumulerat överskott om 9,51 %, medan det egentligen uppgår till minst⁹ 10,88 %. Därmed borde högskolan i årsredovisningen ha lämnat förslag till hur hela överskottet ska disponeras.

Rekommendation

Riksrevisionen rekommenderar högskolan att skriftligen informera regeringen om de korrekta förhållandena och föreslå hur hela överskottet ska disponeras.

4. Brister avseende externfinansierade projekt

Riksrevisionen bedömer att det under år 2003 har funnits brister i den interna styrningen och kontrollen inom högskolan avseende projektredovisning. Nedan redovisas kortfattat några exempel på identifierade brister.

- Bruttoredovisning av projekt förekommer, d.v.s. ett och samma projekt redovisas både på tillgångs- och skuldsidan av balansräkningen. Som exempel kan nämnas att ett projekt enskilt har ökat balansomslutningen på ett felaktigt sätt med ca 10 mnkr. Högskolans resultat har dock inte felaktigt påverkats.
- Projekt som borde ha avslutats finns fortfarande balanserade. Vår stickprovsvisa granskning visar att två projekt borde ha avslutats under år 2003. Nettoeffekten av dessa är att högskolans resultat skulle ha varit ca 1,0 mnkr högre än som redovisas i årsredovisningen.

Våra iakttagelser på området redovisas mer i detalj i en revisionspromemoria till högskolan.

Rekommendation

Riksrevisionen rekommenderar högskolan att komplettera de interna anvisningar för projektredovisning som nu finns i utkastform innan anvisningarna fastställs. De bör kompletteras med bl.a. bokslutsrutiner och befogenhetsregler.

5. Bristande intern kontroll i redovisningen

Den interna styrningen och kontrollen i högskolans ekonomiadministrativa rutiner har inte fungerat tillfredsställande under året. Bristerna har fått till

---

⁸ Regeringsbeslut nr 55, U2002/4735/DK, 2002-12-19, (s.12, pkt 5, fr.o.m. 3:e meningen)

⁹ Om enbart kostnaderna i den icke avgiftsfinansierade verksamheten beaktas i relationstalet, blir procentsatsen högre.

följd att det föreligger ett flertal outhärdade skillnader och andra fel i redovisningen. Riksrevisionen bedömer att bristerna kan bero på en kombination av faktorer såsom oklara ansvars- och befogenhetsförhållanden mellan områdena och den centrala förvaltningen, kunskapsbrister, förbiseelser m.m.

Nedan redovisas kortfattat vilken typ av brister som har identifierats.

- Det föreligger flera avvikelser mellan uppgifter i högskolans årsredovisning och motsvarande uppgifter i statsredovisningen. Vi bedömer att högskolan inte lever upp till de krav¹⁰ som ställs på överensstämmelse mellan statsredovisningen och årsredovisningen och att skillnaderna förklaras av att avstämning av uppgifterna inte har skett på ett tillfredsställande sätt.
- Det föreligger en avvikelse mellan bokfört restvärde för anläggnings-tillgångar i huvudboken jämfört med i anläggningsregistret på 32,7 mnkr. Högskolan har inte utfört någon avstämning mellan dessa uppgifter. Vi bedömer att myndigheten inte lever upp till alla de krav¹¹ som ställs på avstämning av bokföringen på ett tillfredsställande sätt.
- Myndigheten har inte inventerat sina anläggningstillgångar sedan år 1998. Vi bedömer därmed att myndigheten inte lever upp till de krav¹² som ställs på inventering. Detta bör åtgärdas, särskilt med hänsyn till den skillnad som finns mellan anläggningsregistret och balansräkningen.
- Det finns en skillnad mellan bokförd semesterlöneskuld och underlagen till balansposten på ca 0,5 mnkr. Enligt uppgift har skillnaden orsakats av ett rent misstag. Vi bedömer att felet skulle ha upptäckts och ha kunnat rättas till om tillfredsställande avstämning av balansposten hade utförts.
- Vid beräkning av upplupna arbetsgivaravgifter på upplupen lön och semesterlön har felaktig procentsats använts. Effekten av felet är relativt litet (ca 108 tkr). Vi bedömer att felet kan hänföras till kategorin misstag på grund av bristande kvalitetssäkring av uppgifter i årsredovisningen.

Våra iakttagelser på området redovisas mer i detalj i en revisionspromemoria till högskolan.

---

¹⁰ FBF § 21 *Rapportering till statsredovisningen*

¹¹ FBF § 22 *Avstämning av bokföringen*

¹² FBF § 22 *Inventering*

Rekommendation

Riksrevisionen rekommenderar att högskolan överväger lämpliga åtgärder för att komma tillrätta med de brister som har identifierats samt att vidta åtgärder för att lösa problemen.

Biträdande revisionschef Marie Örtengren har beslutat i detta ärende. Revisionsledare Karin Andersson har varit föredragande. Revisionschef Anders Hjerstrand har deltagit i den slutliga handläggningen.

Marie Örtengren

Karin Andersson

Kopia för kännedom:

Utbildningsdepartementet

Finansdepartementet/budgetavdelningen